

20 kr. Gosp. Prašnikar v Mekinah blizu Kamnika ga v stopah tolče in žgè. Gosp. Zalar, posestnik ljubljanske gostivnice „pri Slonu“, bo o tem vsakemu rad vse na drobno povedal, kar zvediti želi, ker on je dobro skušen v tem delu, ki se ga vsak delavec v pol uri lahko do dobrega nauči.

Živinozdravilske skušnje.

(Zoper drisko pri teletih sesajočih in odstavljenih in drugi mladi goveji živini) mi že okoli 20 let voda grenkih mandeljnov prav dobro služi. Voda iz grenkih mandeljnov, mleku podobna, se ravno tako napravi kakor iz sladkih, le s tem razločkom, da se grenki mandeljni neolupljeni raztolčejo in v mlačno vodo denejo. Teletu pri sescu se dá pol maselca takega mandeljnovnega mleka, ki se napravi iz 6 do 8 grenkih mandeljnov, odstavljenemu in močnejemu teletu se ga pa po maselcu daje, ki je iz 8 do 10 mandeljnov napravljen. Ta pijača se daje teletu čez eno uro potem, ko je sesalo, ali pa 2 uri preden se h kravi pusti; pri odstavljenih in starejih eno uro preden se kermijo, ali dve uri po klaji. Odstavljenim teletom se mora med tem dobra suha piča iz šrotanja, pa le po malem dajati, piti pa prestana voda, nikoli pa kalna in premerzla; če je pa premerzla, mora nekoliko časa postati, da se pogreje nekoliko, preden se ž njo teleta napajajo.

Važen sklep goriškega deželnega odbora gledé na slovenski jezik.

(Konec)

Kar se izobraženih Slovincov tiče, jih bolj dušne kot materialne zadeve tiščijo, in najmodrejši odbori ali zborovi sklepi, kateri le na pospeševanje telesne koristi namerjajo, ne bojo domoljubnih sere potolažili, dokler narodnost ne obvelja. In ko bi se jim vse kraško kamenje v pšenične hlebe, in vse gore od Sabotina do Kerna v kaliforniske rudnike spremenile, bi zapuščenim sirotam enako s tužnim glasom popraševali: kje so, kaj delajo mati? Kaj pomaga čverstemu sadežu rodovitna perst in vsi pogoji rastenja, če mu solnca in gorkote manjka? In ali v smert obsojenega pogrnjena miza mar kaj veseli?

Zavoljo tega slišimo in beremo najrajše, da se naši možje, pri kateri koli priložnosti, bodi si v domačem zboru in odboru ali na Dunaji, v očitnih ali skrivnih sejah, javno ali privatno pred vsem za národne pravice potégujejo. Vsaka taka pridobitev, vsaka taka zmaga, je toliko več vredna, kolikor več se po nji narodno življenje hrani in brani.

V boljše razumljenje tega, kar naš odbor dela in sklepa, naj mi bo dovoljeno, kratko in kolikor mogoče, resnično karakteristiko naših odbornikov tukaj vverstiti.

Sostavljen je odbor, kakor je znano, iz glavarja gosp. grofa Vilh. Pace-ta, — gosp. dr. Kar. Doljaka, advokata, poslednjih 10 let mestnega župana, zdaj srenjskega svetovavca, in glavarjevega namestnika, gospoda Andreja Winkler-ja, adjunkta pri c. kr. okrajni gospóski goriškega obmestja, gosp. dr. Jož. Deperis-a, advokata, in gosp. dr. Al. Pajer-ja, kandidata za advokaturu; poslednja dva sta zraven tudi mestna svetovavca.

Grof Pace slovi kot pošten, pravičen mož; diči ga priprosta ravnata, in žlahno, nadloge človeštva občuteče serce; zveden je v kmetijskih rečéh in javnih opravilih; djanska skušenost z bistroumnostjo združena ga dela pripravnega za imenitno službo njegovo. Nemec po odgojenji, kakor veči del tukajšnjih plemenitnikov, stoji, priznavši, da za nemški živelj ni tukaj ugodnih tal, kot srednik nad narodnima strankama, in pomaga, kjer je treba, zaterti pravici na noge. Vsi Lahi ga čislajo. Deželne potrebe so mu znane; želja preuredb in poprav pa ne maja zvestobe njegove do Avstrije in cesarja.

Dr. Doljak, pošten, častitljiv, učen mož. Znanstvo se vjema pri njem s pobožnostjo, in italijanizem ne dela katoliškemu prepričanju sile; najden, kakor e v cerkveni zgodovini in kanoniškem pravu, se prederzne, kakšenkrat celó — sit venia verbo — konkordat, to je, cerkveno svobodo zagovarjati; imenoval bi ga našega Montalemberta, ako bi se neke stranke izmed preproste in izobražene goriške derhali ne bal, kateri je njegov značaj tern v peti, in ktera ga prav v duhu brezsrčne dunajske „Preše“ sovraži in zaničuje. Njegovi zoperniki ga pa tudi zastran tega černijo, ker je v jezikovski in narodni zadevi pravičen; dobro bi bilo, ako bi se besede, ki jim jih je 13. junija v zboru mestnega svetovavstva pod noge zabrusil, germano- in slovenofagov prijelo, besede: „vsak izobražen Goričan bi mogel vse tri jezike znati, italijanskega, slovenskega in nemškega“; (na dnevnem redu je bilo namreč vprašanje zastran učnega jezika na tukajšni realki). Ako še pristavim, da je najizverstniši parlamentarni govornik, ne bo treba ugibati, od kod... illae... Njegova največa pregreha neki je, da raje bere, kot piše. V zbor so ga Gradišcanje izvolili; Avstriji je zvest.

Gosp. Winkler je naš domačin, edini Slovenec v odboru. Da ga imajo za izverstnega jurista, za razsvetljenega in modrega vradnika, kteremu je duhomorno kalupovanje neznano, kterega bistro oko je že davno zapazilo in spoznalo, kar je v državnem in javnem življenji skaznega in pomanjkljivega in kako bi se dalo pomagati; da ga vikši in tovarši visoko čislajo in vse stranke spoštujejo; da mu zraven nemškega italijanski jezik tako gladko teče, da bi se bilo še celó italijanskim matadorom njegove kritike bati, ako bi se tako rešetanje z njegovim oistro uravnim značajem ujemalo: za vse to bi moglo tistim mar biti, kterih je skerb, da pride pravi mož na pravo mesto. Kar imam jez pristaviti, je to, da ga je gola ponižnost in priljudnost. Ure in ure se s pomoči in sveta iskajočimi kmeti ne kakor vradnik, ampak kakor prijatelj, s čudno poterpežljivostjo tako umevno in po domače pogovarja, da jim more serce veselja igrati. Kakošen razloček med njegovim vedenjem in unim sirovim režanjem „parlè da cristian“! Za koliko bi bile ljudstva in vlada na boljem, ako bi se ne le nižje, ampak tudi višje službe takim možem podeljevale. — Winkler ni le po rodu in kervi Slovenec, ampak tudi po mislih in prepričanju svojem, in kolikor zmerniši in previdniši, toliko bolj intenzivno in zdatno je njegovo postopanje po poti narodnega napredka; on vé, za kaj se poganjamo in kaj hočemo doseči. Da slovenski tudi piše, bi skor ne bilo treba praviti.

Dr. Deperis je italijanskih misel; pa akoravno se za italijanščino poteguje, ni moč reči, da je prenapet, in družim jezikom posebno sovražen; saj je v poslednji zborovi seji še celó nemški jezik zagovarjal; njegovo pravilo, po vsem, kar slišimo, je: „medium tenere beati“. Tudi zmernost kaj velja!

Dr. Pajer je mlad pa zmožen mož. Na svetlo ga je še le letošnje volitno gibanje privabilo; naenkrat je kot prederzen liberalec zaslovel in ker gesla „odi profanum vulgus...“ ne pozna, in je vsegamogočen ljudovod duša italijanske stranke postal. V mestnem svetovavstvu, ki je večidel njegova stvar, ima veliko oblast, sosebno nad — ničlami. Svojih politiskih misel ne mara skrivati in tajiti. Njegovo „ceterum censeo“ je: „proč z nemščino!“ Slovence je nekaj časa s plajščem enakopravnosti zagrinjal, pa ker je bil pri nekterih priložnostih zabil konjsko kopito zagerniti, je splaval naše zaupanje po vodi. Ko bi se bil hotel od nas kako malo zmernosti naučiti, bi mu ne bilo tako težko Slovencom pravičnemu biti, kar bi se mu menda tudi iz kervoslovnih vzrokov spodobilo. Bodi si pa kakor koli, upamo, da se bo njegovo sicer blago serce saj o materialnih zadevah, in kjerkoli si niste narodnosti vskriž, tudi za nas potegovalo.